

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Смолян, 06.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Меденка М. Недкова

при участието на секретаря Зорка Т. Янчева
като разгледа докладваното от Меденка М. Недкова Търговско дело № 20215400900015 по описа за 2021 година

Производството е по иск с правно основание чл.79ал.1, предложение второ ЗЗД във връзка с чл.82 ЗЗД във връзка с чл.373ал.1 ТЗ във връзка с чл.17ал.1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/.

С определение №260088/16.II.2021год. по т.д. №199/2020год. Хасковският окръжен съд, на основание чл.119ал.3 ГПК във връзка с чл.105 ГПК и чл.108ал.1 ГПК, е прекратил производството по делото поради местната му неподсъдност на този съд и е изпратил делото на Смолянски окръжен съд по подсъдност.

Подадена е искова молба вх. №262011/27.X.2020год. от ищеца „ЕУ ПЛАНТС“ ЛИМИТЕД, като еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Обединеното Кралство Великобритания на 1.VII.2004год., с фирмен №05168121 в Камарата на компаниите по законите на Великобритания, със седалище и адрес на управление Обединено Кралство Великобритания, Manor Farm, Longwater Road Finchampstead Wokingham RG40 3TS, представлявано от управителя Сл. Ст. Сл., чрез пълномощника му адв. Т. К.-В., с която срещу ответника “КАРОЛИНА КО“ ЕООД гр. Златоград,

ЕИК *****,представявано от управителя Ас. Х. В.,е предявен иск с правно основание чл.чл.79ал.1предложение второ ЗЗД във връзка с чл.82 ЗЗД във връзка с чл.373ал.1 ТЗ във връзка с чл.67 ЗАП във връзка с чл.17 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/,с цена на иска 51 492.44 лв. ,представляваща обезщетение за имуществените вреди,понесени от ищеца вследствие на пълното повреждане на превозваната стока-плодове по фактура№177/13.VI.2020год.,собственост на ищеца „ЕУ Планта“ Лимитед,съизмеримо с придобивната цена,която стока е предадена за превоз на ответника с влекач с рег.№СМ 6781 АХ с хладилно ремарке с рег.№СМ 0598 ЕК по договор за международен превоз на товари CMR от 13.VI.2020год. с изпращач „Еуро Планта“ЕООД,ведно със законните лихви върху главницата,считано от датата на подаване на исковата молба в съда-27.X.2020год. до окончателното и изплащане.

Ищецът твърди,че е еднолично дружество с ограничена отговорност,регистрирано в Обединеното Кралство Великобритания на 1.VII.2004год.,с фирмен№05168121 в Камарата на компаниите по законите на Великобритания и развива търговска дейност,включително търговия с плодове.А „Еуро Планта“ЕООД с.Костур, община Свиленград, ЕИК ***** е българско търговско дружество,което произвежда растителна продукция,включително ягоди,къпини,малини,боровинки и др.,отглеждани в стопанството му край с.Костур,община Свиленград,област Хасково.През последните три години,ищецът често внасял на територията на Великобритания растения и плодове-ягоди,малини,къпини,боровинки,които закупувал от производителя „Еуро Планта“ЕООДс.Костур.А за транспортиране на закупената българска стока,ищецът установил търговски отношения с ответното дружество,което извършва международни превози на товари,включително с хладилни ремаркета,които били необходими за превоз на посочената стока.Ищецът имал изисквания към превозвача за хладилни ремаркета,в които се поддържа необходимата ниска температура за превозване на бързо развалящите се плодове.Ищецът твърди,че на 13.VI.2020год. е закупил от „Еуро Планта“ЕООДс.Костур плодове,както следва: 1 366кг ягоди, 628.500кг малини, 591кг къпини и 1 067кг боровинки,всичко на обща стойност 51 492.44лв.,за което е издадена и фактура№177/13.VI.2020год.Уговорката между тях била стоката да бъде натоварена в стопанството на продавача „Еуро Планта“ЕООД в с.Костур,като

стоката бъде натоварена в товарния автомобил на ответника-превозвач. На 13.VI.2020 год. между ищеца и ответника възникнало облигационно правоотношение по договор за международен превоз на товари, на базата на заявка-договор за транспортна услуга и издадената в тази връзка международна товарителница CMR от 13.VI.2020 год. Ищецът твърди, че е изпратил формуляр за заявката чрез електронната поща до ответника-превозвач. Подробностите във връзка с превоза на товара, страните уточнили в телефонни разговори и чрез Вайбър. Ищецът твърди, че е поискал стоката да се превозва в хладилно ремарке, с поддържане на ниска температура и ответникът-превозвач е знаел за това негово изискване, за поддържане на температура от +4 С при превоза на стоката. Страните се договорили, ответникът-превозвач да достави на ищеца стоката, на 17.VI.2020 год., с хладилен транспорт с двама шофьори, като по време на превоза се поддържа температура от +4 С в хладилното ремарке, до склад на ищеца във Великобритания, на адрес: Мейнор Фарм, Финчамстед RG40 3TS, с 14 палета с плодове, описани във фактура №177/13.VI.2020 год., от базата на изпращача „Еуро Планта“ ЕООД в с. Костур, община Свиленград, като общата стойност на закупената от ищеца стока е 51 492.44 лв. В изпълнение на договора, ответникът изпратил в базата на „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур товарен автомобил-влекач с рег. №СМ 6781 АХ, с хладилно ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК. Представител на превозвача указал как да се настрои температурата в хладилното ремарке, като стоката била натоварена от 11.30 часа до 21.30 часа на 13.VI.2020 год. и отправена за Великобритания. Ищецът твърди, че в ремаркетото най-напред бил натоварен и дървен материал, а след това са натоварени плодовете в 14 палета. След потегляне на автомобила, ищецът поискал част от стоката да бъде разтоварена на 17.VI.2020 год. на адрес: Великобритания, У.Б. Чеймбърс и синове, Оукдийн Фарм, Лийдс Роуд ME17 3LT, за което превозвачът съставил нова международна товарителница CMR.

Ищецът твърди, че стоката пристигнала във Великобритания на 19.VI.2020 год., но при отваряне на хладилното ремарке се усетил полъх на топъл въздух и било установено, че температурата във хладилното ремарке е повече от 20С. При прегледа на палетите се установило, че всички плодове са мухлясали, горещи и негодни за употреба. Ето защо стоката не била приета както на първия посочен адрес, така

и на втория адрес. Възраженията във връзка със състоянието на товара-превозваните плодове, били отразени в присъствието на представител на превозвача и в изготвената втора товарителница CMR. Ищецът незабавно уведомил превозвача за състоянието на товара при пристигането му на първия адрес и за това че плодовете са развалени, тъй като хладилната инсталация в товарното ремарке е развалена. Ответникът поискал тези констатации да се установят в присъствието на независим аварийен комисар и негов представител. Изготвен бил доклад от експертиза на независимия комисар Джей Макмиланд-директор на ЖМО Коулити Сървисиз Лимитед, който извършил проверката около 15.00 часа на 19.VI.2020 год. на втория адрес, в присъствието на шофьора на автомобила, пристигналият на мястото представител на ответника П.И. и управителя на ищцовото дружество. При замерване на температурата в хладилното ремарке се установило, че тя е 28С и в ремаркетото дори имало птиче гнездо. На ответника бил изпратен доклада на независимия комисар, както и покана да заплати на ищеца дължимото обезщетение за напълно погиналия товар. Били проведени и няколко разговора между управителите на двете дружества за доброволно уреждане на дължимото обезщетение, но от страна на ответника не последвало плащане и по електронна поща той отговорил на рекламационните възражения с писмо, с което ги отхвърля изцяло. Ето защо ищецът моли Смолянският окръжен съд да постанови решение, с което осъди ответника „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, ЕИК115625432 да заплати на „ЕУ Плантс Лимитед“ Великобритания, с №0516812, сумата 51 492.44 лв., представляваща обезщетение за имуществените вреди понесени от ищеца вследствие на пълното повреждане на превозваната стока-плодове по фактура №177/13.VI.2020 год., собственост на ищеца „ЕУ Плантс Лимитед“ Великобритания, която е придобивната цена на стоката, предадена за превоз с влак с рег. №СМ 6781 АХ с хладилно ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК по договор за международен превоз на товари и ЧМР от 13.VI.2020 год., с изпращач „Еуро Плантс“ ЕООД с. Костур, община Свиленград, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда-27.X.2020 год. до окончателното и изплащане, ведно със направените по делото разноски, съгласно списъка по чл.80 ГПК.

ОТВЕТНИКЪТ „КАРОЛИНА
КО“ ЕООД гр. Златоград, ЕИК115625432, представлявано от управителя Ас. Х.

В. ЕГН*****,чрез пълномощника му адв. Ол. Дж. от АК Пловдив,подава писмен отговор вх.№263674/11.XII.2020год. на исковата молба.Ответникът е направил възражение по чл.119ал.3 ГПК за местна подсъдност на делото,което е уважено от ХОС и делото е изпратено на СОС.Ответникът признава,че има трайни търговски отношения с ищеца по повод извършване на превози на товари.Твърди,че за всеки отделен превоз,ищецът е подавал писмена заявка до ответника по електронен път,чрез електронните пощи на своите служители,като заявките са изпращани на електронните пощи на служители на ответното дружество.Твърди,че „ЕУ Планта“Лимитед Великобритания е свързано лице с „Еуро Планта“ЕООДс.Костур,тъй като мажоритарен собственик в „ЕУ Планта“Лимитед Великобритания е Сл. Сл., който е едноличен собственик на капитала на „Еуро Планта“ЕООДс.Костур, поради което служителите на тези две дружества действали в отношенията с ответника-превозвач,като един правен субект. Ответникът оспорва твърдението на ищеца,че е превозвал меки плодове по договори в ищцовото дружество до процесния превоз от 13.VI.2020год.До този момент ответникът е извършвал международен превоз единствено на ягодови,малинови и къпинови растения,но не и на меки плодове. В заявката на процесния договор също е посочено малинови растения,а не плодове.Ответникът твърди,че във заявката за процесния превоз,ищецът не е посочил изрично условията на превоза,а именно: постоянно поддържане на ниска температура от +4С и това е видно както от международната товарителница,така и от заявката за конкретния превоз,където в т.4 изобщо не е посочен вида на транспорта,нито е посочен температурен режим.Ответникът счита,че след като заявката е направена писмено,то е недопустимо устно /чрез телефонни разговори между страните/ да се уточняват подробности по извършвания превоз. Оспорва истинността на международната товарителница,с печат на получател „УВ Чембърс и синове“,както на съдържанието и,така и на подписите на лицата,които са я подписали,като твърди,че тази товарителница е съставена впоследствие,а не при отпътуване на автомобила от България за Великобритания,и не е ясно от кого и защо е съставена,и защо в т.13 има текст „температура +4С“,дописан допълнително на кирилица,при условие,че товарителницата е попълнена във всички нейни части на английски език. Ответникът твърди и,че автомобилът е бил товарен в с.Костур в продължение на 10 часа,тъй като част от плодовете

са били брани в момента на товарене, подреждани са били в тарелки и в кашони от обикновен черен картон, които са поставяни в палети и след това цялостно опаковани със стреч фолио. Поради това голяма част от плодовете не били охладени, а били с температурата на въздуха, която на 13.VI.2020 год. била около 23-25°C. Ето защо оспорва твърдението на ищеца, че в момента на товарене на плодовете, те били охладени до +3°C. Посочва и че агрегата в хладилното ремарке поддържа зададената му температура, но на въздуха в ремаркетото, а не на самия товар. Представя и Сертификат за изолирано, охладено, механично охладено или отоплявано оборудване, използвано за международен превоз на нетрайни храни по суша, от който се установява, че хладилното ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК е минало технически преглед на 30.IX.2019 год. и е годно за експлоатация до 30.IX.2021 год. Затова е невярно посоченото в доклада на независимия комисар, че хладилното съоръжение не е работило в момента на проверката на 19.VI.2020 год.. Ответникът твърди, че за мухлясването на превозваните плодове е допринесло и превозването на мокър дървен материал в предната част на ремаркетото, без между двата товара да има преграда. Че ремаркетото не е двукамерно, изрично е съобщено от служител на ответното дружество на служител на ищцовото дружество, но въпреки това, при отиване на автомобила в с. Костур, служители на ищцовото дружество по своя инициатива, следователно и на свой риск, натоварват в ремаркетото с техните плодове и дървения материал. Това се установява и от представената телефонна кореспонденция между служители на страните. Ответникът твърди, че техните плодове били обвити с непропускливо фолио, без дупки, наредени плътно в кашони, отново без отвори и с поставени на всеки ред тарелки отделни листове велпапе. Така пакетирани, при висока температура на бране, те са натоварени в камион с влажен дървен материал, което е допринесло за мухлясването им. И не на последно място, ответникът твърди, че при извършване на процесния превоз на стоки, е настъпило форсмажорно обстоятелство, което на самостоятелно основание изключва отговорността му. Това обстоятелство е извършената на превозвания товар проверка от френските митнически власти, по искане на английските власти, на Евротунела в гр. Кале, Франция, за което е съставен протокол от 18.VI.2020 год. Там камионът е бил спрял за проверка, товарът е бил свален изцяло от камиона, проверката е продължила от 15.33 часа до 20.22 часа

българско време, т.е. почти 5 часа, като през цялото време товарът е бил изложен на външната температура, която е била около +30°C. За тази рутинна проверка ответното дружество не носи отговорност. Именно излагането на товара по време на тази митническа проверка, на висока температура, е довело впоследствие до мухлясване на пловодете. Претендира за съдебните разноски по делото, съгласно списъка по чл. 80 ГПК.

ТРЕТОТО ЛИЦЕ ПОМАГАЧ „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД гр. София, ЕИК 030269049, представлявано заедно от главния изпълнителен директор Д. Хр. Д. и изпълнителния директор Ж. М. Дж., чрез пълномощника старши юрисконсулт Г. Р., подава молба вх. №974/21.IV.2021 год. със становище по предявения иск. Не оспорва, че е налице валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Отговорност на превозвача на товари по шосе“, учредено с полица №1332200460000016/3.I.2020 год., сключена между „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, като застрахован и „Дженерали Застраховане“ АД гр. София като застраховател. Между страните не е спорно и наличието на посочените в раздел III „Общи изключения“ от Общите условия на застраховката, фактически състави на общи изключения от покритието по полицата, поради което чл. 20а ЗЗД следва да намира приложение и уговореното в посочените точки и в останалите ОУ имат силата на закон за страните. Ето защо заявява, че оспорва настъпването на покрит застрахователен риск, тъй като в случая е налице хипотезата на т. 15.4 от ОУ към застраховката общо изключение от риска, а именно: Застраховката не покрива отговорността на превозвача за загуба или повреда и вследствие на неспазване на температурния режим, изискуем по договора, освен ако не се докаже техническа повреда на хладилния агрегат, настъпила след изтичане на 24 часа от началото на превоза. Т.е. съгласно изричната договорка на страните, такова събитие като описаното в исковата молба и представените с нея писмени доказателства-загуби и вреди на правоимащия, вследствие неспазване от страна на превозвача на температурния режим, изискуем по договора, не се покрива от застраховката, поради което последното не е застрахователно и за същото не се дължи обезщетение. В настоящия случай става въпрос за събитие, което по съгласие на страните още при сключване на застраховката и при очертаване на рамките на застрахователното покритие, е изрично изключено от обхвата на същото. Ето защо с писмо изх.

№31008938/5.VIII.2020год. „Дженерали Застраховане“АДгр.София отказва изплащане на застрахователно обезщетение по ликвидационна преписка№210685530/15.VII.2020год.,образувана по уведомление за настъпила щета по застраховка „Отговорност на превозвача на отвари по шосе“,подадено от застрахования „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград.

ТРЕТОТО ЛИЦЕ ПОМАГАЧ „ЕУРО ПЛАНТС“ЕООДс.Костур,община Свиленград,ЕИК203782284,представлявано от управителя Сл.Ст. Сл. подава молба-становище по предявения иск вх. №1227/18.V.2021год. Счита,че предявеният иск е основателен и доказан,и че посочените факти в исковата молба на ищеца „ЕУ Планта Лимитед“ Великобритания,отговарят на действителната фактическа обстановка по спора.

Смолянският окръжен съд като взе предвид изложеното в исковата молба от ищеца и неговият пълномощник адв. Т. К.-В., становището на ответника и неговият пълномощник адв. Ол. Дж., становищата на третите лица помагачи,обсъди събраните по делото писмени и гласни доказателства,и заключенията на съдебните автотехническа, агротехническа и лесотехническа експертизи,в тяхната съвкупност и поотделно,на основание чл.235 ГПК,направи следните фактически и правни изводи:

Безспорни факти по делото:

Ищецът „ЕУ Планта Лимитед“ /EU Plants Limited/ е еднолично търговско дружество с ограничена отговорност,регистрирано в Обединено Кралство Великобритания на 1.VII.2004год. под №5168121 в Камарата на компаниите по законите на Великобритания,учредено съгласно ТЗ от 1985год. на Великобритания и развива търговска дейност,включително търговия с плодове,като се представлява от управителя Сл. Ст. Сл. /установява се от представения сертификат,издаден от фирмения секретар А.Е.Т. на 20.VII.2020год./.

Третото лице помагач „Еуро Планта“ЕООДс.Костур,община Свиленград,ЕИК203782284,представлявано от управителя Сл. Ст. Сл., е еднолично търговско дружество с ограничена отговорност,учредено в България и надлежно вписано в ТРРЮЛНЦ, което произвежда растителна продукция,включително ягоди,къпини,малини,боровинки и др.,отглеждани в стопанството на дружеството в с.Костур, община Свиленград,област

Хасково. Дружеството разполага и със сграда за съхранение на селскостопанска продукция, с монтирана в нея хладилна камера за съхранение и охлаждане на плодове. Сградата е с идентификатор 48698.99.17.1 по кадастралната карта на с. Младиново /чието землище е съседно на землището на с. Костур, община Свиленград/ и е въведена в експлоатация с Удостоверение №14/22.П.2019 год. на главния архитект на община Свиленград /установява се от следните доказателства по делото:

1. Удостоверение №14/22.П.2019 год. на главния архитект на община Свиленград за въвеждане в експлоатация на строеж: V-та категория сграда за съхранение на селскостопанска продукция с идентификатор 48698.99.17.1 по КК на с. Младиново, находящ се в ПИ с идентификатор 48698.99.17 по КК на с. Младиново, м. "Казака", община Свиленград, с административен адрес: ПИ с идентификатор 48698.99.17 по КК на с. Младиново, м. "Казака", община Свиленград /стр.20 от делото/,
2. Договор за доставка и монтаж на хладилна инсталация за хладилна камера 3100 куб.м., сключен на 18.VIII.2017 год. между „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур, като възложител и „Клима-Д“ ЕООД гр. Харманли, ЕИК 203393151, като изпълнител, с предмет: доставка и монтаж на хладилна инсталация за хладилна камера 3100 куб.м. в сграда за съхранение на селскостопанска продукция, находяща се в ПИ с идентификатор 48698.99.17 по КК на с. Младиново, местност „Казака“, община Свиленград /стр.148-149 от делото/,
3. Приемо-предавателен протокол от 4.I.2018 год. за доставка и монтаж на хладилната инсталация за хладилна камера 3100 куб.м. /стр.150 от делото/,
4. 5 бр. фактури за цената на хладилната инсталация /стр.151-155 от делото/,
5. протоколи от проверки за течове на инсталацията /стр.156-157 от делото/,
6. досие на хладилната инсталация с хладилна камера 3100 куб.м. в с. Младиново, област Хасково, собственост на „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур /стр.158-159 от делото/, както и писмо от 20.V.2021 год. на главния архитект на община Свиленград, с което се потвърждава въвеждането в експлоатация на сградата за съхранение на селскостопанска продукция в ПИ с идентификатор 48698.99.17 по КК на с. Младиново, община Свиленград, който посочва, че частите на инвестиционния проект към издаденото разрешение за строеж №137/31.X.2017 год. са: архитектурна, конструктивна, геодезия, пожарна безопасност, ПБЗ и ПУСО /стр.161 от делото/. Действително не е представен проект за хладилна инсталация към сградата, но този проект не е част от

изискуемия по закон инвестиционен проект на строеж-сграда за съхранение на селскостопанска продукция.

Страните по делото не спорят, че през последните три години ищецът „Еу Планта Лимитед“ Великобритания внася на територията на Великобритания растения и плодове-ягоди, малини, боровинки и къпини, които закупува от България, от „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур. Внася и дървен материал от България, защото във Великобритания дървения материал бил скъп.

Ответното дружество „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, ЕИК 115625432, представлявано от управителя Ас. Х. В., е еднолично търговско дружество с ограничена отговорност, което извършва спедиторска и транспортна дейност в страната и чужбина. Във връзка с осъществяването на тази дейност, „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, като застрахован е сключило с „Дженерали Застраховане“ АД гр. София, ЕИК 030269049 застраховка „Отговорност на превозвача по шосе“ по застрахователна полица № 1332200460000016 на 3. I. 2020 год., за 48 броя товарни автомобили, със срок на застраховката 12 месеца и застрахователен период от 7. I. 2020 год. до 6. I. 2021 год. Между застрахованите товарни автомобили е и процесния влекач с рег. № СМ 6781 АХ /т. 18/.

Безспорно се установи, че между страните по делото „Еу Планта Лимитед“ Великобритания и „Каролина Ко“ ЕООД с. Костур са установени трайни търговски отношения, свързани с транспортирането на растения и плодове, закупувани от ищеца от българския производител „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур и транспортирани до Великобритания /доказателства за такива международни превози на товари са приложени на стр. 78-113 от делото/. Но от представените товарителници за извършен международен превоз на товари се установява, че на 16. V. 2020 год. „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, като превозвач е извършило международен превоз на 21 палета по 400 кг ягоди сорт Лох Нес и 7 палета дъски за получателя „Еу Планта Лимитед“ Великобритания, с изпращач „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур, и в товарителницата като изискване на изпращача е записано „температура +2С“. Тези документи опровергават възражението на ответното дружество, че „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград за първи път на

13.VI.2020год. е превозвало плодове до Великобритания,а дотогава всички превози били на плодови растения /храсти за разсад/,които не изисквали да се поддържа определена температура в превозното средство.Напротив- на 16.V.2020год. ответното дружество е извършило превоз на плодове-ягоди до Великобритания и му е било известно,че за превоза на пресни плодове се изисква специализиран транспорт /хладилно ремарке/,в което следва да се поддържа температура +2С.

Безспорно се установи по делото,че на 13.VI.2020год. ищецът „Еу Плантас Лимитед“ Великобритания закупува от „Еуро Плантас“ЕООДс.Костур следните плодове: 1 366кг ягоди, 628.500кг малини, 591кг къпини и 1 067кг боровинки,всичко на обща стойност 51 492.44лв.,за което е издадена фактура№177/13.VI.2020год.Уговорката между страните била-предаването на закупената стока да стане в стопанството на продавача „Еуро Плантас“ЕООДс.Костур в с.Костур,Хасковска област,с натоварването и в товарен автомобил с хладилно ремарке,посочен от ответника-превозвач.От представените по делото документи се установява,че ищецът е заплатил на „Еуро Плантас“ЕООДс.Костур закупените плодове на обща стойност 51 492.44лв. по фактура№177/13.VI.2020год.,като този факт,както и стойността на плодовете, не се оспорват от ответника.

На 13.VI.2020год. между ищеца „Еу Плантас Лимитед“ Великобритания и ответника „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград възникнало облигационно правоотношение по договор за международен превоз на товари,на базата на заявка-договор за транспортна услуга /стр.63 от делото/ и издадената в тази връзка международна товарителница CMR от 13.VI.2020год. /стр.16 от делото е първият екземпляр,а на стр.17 е вторият екземпляр от товарителницата,издадена на 13.VI.2020год./. Формуляр от заявката е изпратен от електронната поща на свидетелката Т. Ст. Еф. /която работи като мениджър от 15години в „Еу Плантас Лимитед“ Великобритания и е сестра на управителя на дружеството Славей Стоянов Славчев/ на електронната поща на свидетелката М. И. Г. /която работи като спедитор в „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград,в базата на дружеството в гр.Пловдив/.Допълнително, в телефонни разговори и по Вайбър, между двете свидетелки,като служители на товародателя и превозвача, са уточнени подробностите във връзка с превоза на товара,като е договорена дата на товарене на стоката- 13.VI.2020год. /събота/ в базата на „Еуро

Плантс“ЕООДс.Костур и дата на доставката на стоката във Великобритания-17.VI.2020год.,а превозът да се извърши с хладилен камион.Допълнително,когато товарния автомобил е отишъл да товари стоката, представител на товародателя-свидетеля Н. С., е посочил,че стоката трябва да се превозва в хладилното ремарке,с поддържане на ниска температура и ответникът-превозвач е знаел за това негово изискване,за поддържане на температура от +4 С при превоза на стоката.

Страните се договорили, ответникът-превозвач да достави на ищеца стоката, на 17.VI.2020год., с хладилен транспорт с двама шофьори,като по време на превоза се поддържа температура от +4 С в хладилното ремарке, до склад на ищеца във Великобритания,на адрес: Мейнор Фарм, Финчамстед RG40 3TS, с 14 палета с плодове,описани във фактура№177/13.VI.2020год., от базата на изпращача „Еуро Плантс“ЕООД в с.Костур,община Свиленград,като общата стойност на закупената от ищеца стока е 51 492.44лв.В изпълнение на договора,ответникът-превозвач изпратил в базата на „Еуро Плантс“ЕООДс.Костур товарен автомобил-влекач с рег.№СМ 6781 АХ,с хладилно ремарке с рег.№СМ 0598 ЕК.Представител на превозвача /свидетеля Х. Ш.,който е управител на транспортната база на „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград в гр.Пловдив и познава добре всички транспортни средства на ответното дружество,с които се извършват превози на товари/ указал как да се настрои температурата в хладилното ремарке,като стоката била натоварена от 11.30 часа до 21.30часа на 13.VI.2020год. и отправена за Великобритания /установява се от свидетелските показания на Н. С., Д. Т. и Г.П./В хладилното ремарке най-напред бил натоварен и дървен материал-14 палета,а след това са натоварени плодовете в 14палета.

След потегляне на автомобила, ищецът-товародател /чрез заявка на 15.VI.2020год. от свидетелката Т. Еф.-мениджър в „Еу Плантс Лимитед“ Великобритания/ е поискал част от стоката да бъде разтоварена на 17.VI.2020год. на адрес: Великобритания, У.Б. Чеймбърс и синове,Оукдийн Фарм,Лийдс Роуд ME17 3LT,за което превозвачът съставил нова международна товарителница CMR /на стр.18 и стр.19 от делото се намират втори и трети екземпляр от товарителницата,която е съставена от свидетеля-шофьора М. П., който е извършил международния превоз на стоката до Великобритания и който като свидетел изрично заяви,че той е вписал в графа

13 от товарителницата изискването на изпращача „температура +4С“.Т.е. по делото се опровергава напълно възражението на ответното дружество-превозвач,че не е знаело за изискването на товародателя,в превозното средство да се поддържа температура от +4С.

Безспорно се установи по делото,че стоката е пристигнала във Великобритания на 19.VI.2020год.,но при отваряне на хладилното ремарке се усетил полъх на топъл въздух и било установено,че температурата във хладилното ремарке е повече от 20С.При прегледа на палетите се установило,че всички плодове са мухлясали,горещи и негодни за употреба.Ето защо стоката не била приета както на първия посочен адрес,така и на втория адрес във Великобритания.Възраженията във връзка със състоянието на товара-превозваните плодове,били отразени в присъствието на представител на превозвача /свидетеля М. П./ в първата и в изготвената втора товарителница CMR.Ищецът незабавно уведомил превозвача за състоянието на товара при пристигането му на първия адрес и за това че плодовете са развалени,тъй като хладилната инсталация в товарното ремарке е неизправна.Ответникът поискал тези констатации да се установят в присъствието на независим аварийен комисар и негов представител.Изготвен бил доклад от експертиза на независимия комисар Дж. М.-директор на ЈМО Коулити Сървисиз Лимитед,който извършил проверката в 15.00часа на 19.VI.2020год. на втория адрес,в присъствието на шофьора на автомобила Милко Пинев,пристигналия на мястото представител на ответника П.И. и управителя на ищцовото дружество Сл. Сл.. При замерване на температурата в хладилното ремарке се установило,че тя е 28С и в ремаркетото дори имало птиче гнездо.На ответника бил изпратен доклада на независимия комисар,както и покана да заплати на ищеца дължимото обезщетение за напълно погиналия товар.Били проведени и няколко разговора между управителите на двете дружества за доброволно уреждане на дължимото обезщетение,но от страна на ответника не последвало плащане и по електронна поща той отговорил на рекламационните възражения с писмо,с което ги отхвърля изцяло.

От разпита на свидетелите Н. Н. С.,който работи по трудов договор с ищцовото дружество „Еу Плантс Лимитед“ Великобритания,но е командирован в „Еуро Плантс“ЕООДс.Костур в края на 2015год. и до настоящия момент,за да подготвя и изпраща товари от България до

Великобритания, Д. Н. Т., който работи като тракторист в „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур от юни 2017 год. и до настоящия момент и Г. Н. П.-шофьора на ответното дружество, който е натоварил стоката в с. Костур и я закарал до базата на дружеството в гр. Пловдив, безспорно се установи, че хладилното ремарке е започнало да се охлажда едва на 13.VI.2020 год., след 11.00 часа. От разпита на свидетелите Н. С., Д. Т. и Г. П. се установи, че първоначално, в 13.00 часа бил натоварен дървения материал - 14 палета. Тъй като едно пале не било поставено правилно, се наложило да разтоварят палетата с дървения материал и след това да го натоварят отново правилно. Едва в 19.00 часа започнали да товарят плодовете, които били окончателно натоварени около 21.00 часа. Дървеният материал бил сух, защото около половин година бил оставен да съхне, с пренареждане на летвите, в оранжерия, покрита с найлон, но с отворени прозорци, за да се проветрява. От тази оранжерия, при нормални летни дневни температури, дървения материал е натоварен на палети в хладилното ремарке, което започнало да се охлажда.

От показанията на свидетелите Т. Еф., Н. С. и Д. Т. се установява, че на 12.VI.2020 год./петък/ били набрани боровинките, защото те имат по-дълъг период на трайност. А на 13.VI.2020 год. били набрани ягодите, малините и къпините, които се изпращат за Великобритания, защото те имат по-кратък период на трайност. Свидетелите твърдят, че плодове се отглеждат в оранжерии, близо до базата на „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур, където се намира и складовата база на дружеството с хладилната инсталация, която поддържа средна температура 0С. Набраните плодове се слагали в тарелки. 10 тарелки се слагали в щайги, след това в кашони, които се натоварвали в хладилни бусове. В хладилните бусове се поддържала температура +2С. Когато се съберели 50-60 кашона, хладилният бус се разтоварвал в хладилното помещение, което се затваряло, а плодовете се охлаждали до +3С. Кашоните се нареждали на палета и се увивали със стреч-фолио, което се кръстосвало, за да останат дупки за охлаждане на плодовете. След което палетата били натоварени в хладилното ремарке. Свидетелите твърдят, че палетата с плодове били натоварени в хладилното ремарке от 19.00 часа до около 21.30 часа.

Свидетелят Г. П. извършил вътрешния превоз на процесната стока, считано от 21.30 часа до около полунощ, от с. Костур до базата на

ответника в гр.Пловдив.Там той изключил агрегата на хладилното ремарке и го включил на ток в базата.Сутринта, на 14.VI.2020год. свидетелят М. П. потеглил с влекача и хладилното ремарке,като извършил международния превоз на плодове и дървен материал от гр.Пловдив до Великобритания.Свидетелят твърди,че забавяне при превоза имало на граничния пункт във Видин и Надлът /Унгария/,защото там проверките на митницата били много стриктни.Обикновено за Великобритания отивали с ферибота от Дюнкер.Но в процесния случай,за по-бърз превоз, управителят на „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград дал указание да отиде с влака от Кале.На митница Кале първо минал на рентген с товара, по искане на френските власти,след като получил резултата,отишъл да чака ред за английската митница,по чието искане разтоварили плодовете и го накарали да мине с автомобила,с натоварен дървен материал,отново на рентген.След като получил резултата от проверката на рентгена,отишъл в склада да натовари плодовете и тогава,с влака,пристигнал във Великобритания.Или на митницата в гр.Кале,Франция имало забава от около 5часа при превоза на товара.Свидетелят М. П. твърди,че на митницата в Кале няма хладилни складове,а плодовете били разтоварени в халета,които имат рампа и покрив,но са открити,без поддържане на температурен режим.Но показанията на този свидетел не се потвърждават с други доказателства,така,че не е ясно плодовете на митницата в Кале в складово,затворено помещение ли са разтоварени или в открито хале.Когато натоварил плодовете,свидетелят видял на места бяла плесен.Стоката първо разтоварил на адреса на „Чембърс и синове“,но там отказали да я приемат,след което я разтоварил на втория адрес на „Еу Планта Лимитед“,където също отказали да я приемат,като във втория екземпляр от товарителницата,издадена на 13.VI.2020год. и двата екземпляра от втората товарителница, независимият комисар е изписал,че „плодовете са пристигнали с висока температура от 16-23С,а „Еуро Планта“ и „Еу Планта Лимитед“ ще запазят правата си да предявят искане за всички загуби“.

На 19.VI.2020год. превозвачът „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград е уведомила застрахователя „Дженерали Застраховане“АДгр.София за щета по застраховка „Отговорност на превозвача за товари по шосе“,като на 13.VII.2020год. представил и изискуемите документи за щетата /установява се от писмо вх.

№20078000036/13.VII.2020год.-стр.43 от делото/,след като получил покана от товародателя „Еу Плантс Лимитед“ Великобритания за изпращане на пълната повреда на стоката в размер на 51 492.44лв. /стр.44 от делото/.Образувана е ликвидационна преписка по щета№210685530/15.VII.2020год. в „Дженерали Застраховане“АДгр.София.Но с писмо изх.№310018938/5.VIII.2020год. „Дженерали Застраховане“АДгр.София е отказало да изплати застрахователно обезщетение на „Каролина Ко“ЕООДгр.Златоград в размер на 51 492.44лв.,за изцяло повредената стока-14 палета плодове,при извършен международен превоз на товари по шосе от 13.VI.2020год. до 19.VI.2020год.,тъй като съгласно т.15.4 от ОУ на сключената застраховка, не се покрива отговорността на превозвача за загуба или повреда вследствие на неспазен температурен режим,изискуем по договор,освен ако не се докаже техническа повреда на хладилния агрегат,настъпила след изтичане на 24 часа от началото на превоза.А доказателства за такава техническа повреда,настъпила след изтичане на 24 часа от началото на превоза няма.А и съгласно чл.17ал.2 от Конвенцията CMR,превозвачът се освобождава от отговорност,когато повредата се дължи на обстоятелства,които превозвачът не е могъл да избегне-в конкретния случай митническа проверка в Кале.

Вещото лице по назначената съдебно-автотехническа експертиза инж. Г. Д. Т. в заключението си твърди,че от доклада на независимия комисар се установява наличие на висока температура във вътрешната част на плодовете /пулпа/,което сочи,че стоката е пътувала при изключително висока температура, с разпечатка от хладилното устройство,на която са отчетени температури от +4С до +16С, със средна стойност +6.28С от цялото пътуване.Вещото лице счита /от представения снимков материал на процесното хладилно ремарке/,че охлаждащото устройство на хладилното ремарке не е функционирало правилно по време на превоза.Ремаркетото с рег. №СМ 0598 ЕК е било с валиден сертификат АТР№801087/30.IX.2019год. за годност до септември 2021год.,одобрение № DK-SSD 19А,оборудване№7087-2019.От снимката,на която се вижда,че в хладилното ремарке има лястовиче гнездо,вещото лице счита,че ремаркетото не е било използвано повече от няколко месеца и е било с отворени врати.Това е довело до намаляване на количеството на фреона в хладилния агрегат.От техническа гледва точка,поддържаната постоянна температура от 6-7С, при настроен агрегат +4С,се дължи на неизправна климатична система,най-вероятно на недостатъчно

количество фреон в системата.Видно от снимка 9 /стр.5 от заключението/ датчика,който отчита температурата в товарния отсек,е монтиран на охладителното тяло,което е предпоставка за некоректно показание на цялостната температура в хладилното ремарке.Нарушената цялост на въздуховодите е причина за неравномерното охлаждане в товарния отсек на камиона.Поради това охлаждането е ставало бавно и неравномерно.Това може да се дължи и на нарушаване на необходимата херметизация,поради честото отваряне на вратите на хладилното ремарке.Допълнителен фактор за образуване на конденз в хладилното ремарке е,че натоварения дървен материал е бил с висока температура, а натоварените плодове са били с ниска температура /охладени до +4С/.На границата на митница Кале, Франция, разтоварените и изложени на високи дневни температури плодове са се затоплили,от което,при натоварването им обратно в хладилното ремарке,плодовете са били с много високо ниво на конденз и най-вероятно начална фаза на ферметизация.От световната практика е известно,че при ферметизация се отделя по-голямо количество топлина и влага.Доказателство за това са констатациите на независимия комисар Дж.М.,видно от таблицата на стр.8 от заключението.Превозът на бързо развалящи се хранителни продукти е деликатна превозваческа дейност,защото всяка грешка или пропуск от обективна или субективна страна водят до негодност на превозваната стока.Затова превозвачът е длъжен да познава материята и условията за такива превози.Превозът на лесно развалящи се хранителни стоки е уреден със Спогодбата за международни превози на лесно развалящи се хранителни стоки и за специално оборудване при превоз АТР.Тази Спогодба е регламентиран текст за проверка и одобрение за годност на ППС и специалното оборудване.Производителят на ППС или на хладилни или изотерични надстройки и хладилни съоръжения прави заявка до специализирана лаборатория,където след съответно тестване на представен образец от серията /траещо около пет дни/, на базата на резултата, се издава сертификат удостоверение,който е валиден за всички ППС от този тип на производителя.Освен удостоверението,на ППС може да се постави табелка с размери 160 на 100,удостоверяващо наличие на годност. Сертификати за АТР не могат да бъдат предлагани на ППС на възраст над 15 години.Вещото лице счита,че независимият комисар е посочил,че хладилното ремарке е технически неизправно,защото на табелката на ремаркетото е посочена дата

30.IX.2019год.,но това е датата на издаване на сертификата за техническа годност,който не му е бил представен. Поради скъсаните въздуховоди,вещото лице счита,че охлаждане е имало в предната част на ремаркетото,докато в задната част температурите са били по-високи.Това се установява и от замерването на температурата на плодовете от независимия комисар-тези,които са били в предната част на ремаркетото са с по-ниска температура,а в задната част са с по-висока температура.Освен това охлаждането на хладилното ремарке до +4С става за около 8 часа.А от свидетелските показания се установява,че агрегата на хладилното ремарке е настроен на +4С около 11.00,при пристигането му в с.Костур.В 13.00чаза е започнало товаренето на дървения материал,който е бил сух,но с температурата на околната среда,която на 13.VI.2020год е около 25-28С,което допълнително е попречило на охлаждането на ремаркетото.Когато е започнало товаренето на плодовете в 19.00часа,според вещото лице,температурата в хладилното ремарке е била около 15-16С. Първото охлаждане до +4С е било,когато товарния автомобил е бил оставен в базата в гр.Пловдив,с включен хладилен агрегат към електричеството в базата.Кондензът е започнал според вещото лице при товаренето и разтоварването на стоката на митница Кале,а и при отваряне и затваряне на вратите на ремаркетото.

Вещото лице агроном по назначената съдебно-агротехническа експертиза В. Ст. Т., твърди в заключението си,че пресните плодове ягоди, малини, къпини и боровинки имат високо съдържание на вода и са много деликатни като структура на плода,затова тяхното съхранение е необходимо да се извършва при специален режим. Податливи са на въздействия от страна на микроорганизмите,които се активират при повишаване на температурата и влажността.Както всички живи същества и плодовете дишат. При аеробно дишане,т.е при наличие на кислород се отделя CO₂, H₂O и топлина.Когато концентрацията на CO₂ достигне до 12% - започва анаеробно дишане.В резултат на което се отделя алкохол, CO₂, етан и млечна киселина. Алкохолът се натрупва в растителните клетки, което води до самоотравяне и ферментация.При дишането на клетките,температурата се повишава и водните пари се преместват към студените участъци. Така се получава увяхване,при което настъпват качествени промени в плодовете.За избягване на тези ефекти е препоръчително да се извършва вентилация.По време на превоз на плодове,товарът трябва да се предпази от микроорганизми

и да се ограничат жизнените процеси,като се поставят при подходяща температура.Поради тази причина на съхранението и превозването на пресните плодове трябва да се обръща специално внимание.Подходяща за ягоди,малини,къпини и боровинки, е температура от 2-4 градуса по Целзий. Не е препоръчително температурата да падне до 0 С,защото това се отразява на вкусовите качества на плодовете. Разбира се тези стойности варират в зависимост от вида и сорта.Ето защо режима на съхранение трябва да е съобразен с изискванията на товародателя.Той най-добре може да прецени,вземайки под внимание сортовата структура на съответната партида.

Относно покритието на тарелките с ПВЦ фолио, вещото лице счита,че решението е добро,защото ако покритието е с ПВЦ мрежа тези плодове по-лесно могат да поемат чужди миризми при превозването,в случая от дървения материал. Освен това може да има остатъчни миризми от предишни товари.И това би се отразило на естествените аромати на пресните плодове.Същото би се получило и при пробиването на повече отвори в ПВЦ покритието.Счита, че при наличието на оптимален режим на транспорт и съхранение,оставянето на минимален брой отвори в опаковката,е полезно от гледна точка на осигуряване излизането от опаковките на отделените при дишането на плодовете газове.Хартиена подложка,поставена на дъното на опаковките,ако същата е многопластова,предпазва плодовете от натъртване и попива отделените сокове.Според Наредба№16/28.V.2010год на МЗГ /изм. и допълнение в бр. 44/2013год./ на всеки етап от търговията,пресните плодове се маркират съгласно изискванията на общия стандарт за предлагане на пазара или специфичните стандарти за предлагане на пазара в зависимост от вида на съответния продукт.Следната информация трябва да бъде изписана четливо на самата опаковка или върху етикет,неразделна част от опаковката,прикрепен трайно към нея: име и страна на произход на продукта за продукти,за които се прилага общия стандарт за предлагане на пазара, име страна на произход на продукта, клас, сорт за продукти, за които се прилагат специфичните стандарти за предлагане на пазара.В конкретния случай специфичните стандарти се отнасят за ягодите, съгласно Регламент 543/2011год., а за останалите плодове се прилагат общите стандарти.Опаковките трябва да са фиксирани по начин,който би осигурил тяхната неподвижност по време на превозването на плодовете. Защото това са плодове с деликатна структура и дори минимални повреди създават условия

за развитие на патогенни микроорганизми. Започват да се развиват гнилостни процеси и плодовете стават негодни за консумация. Между отделните палети е необходимо да има разстояние, дотолкова, доколкото да се осигурява свободно движение на охладения въздух и да се избегне повишаването на температурата на плодовете над оптималната.

На въпроса може ли в едно ремарке да се превозват пресни плодове - ягоди, малини, къпини и боровинки, заедно с дървен материал - дъски и греди, отговорът на вещото лице е, че това противоречи на хигиената на храните. Ако пресните плодове са предварително охладени до 4С и се натоварят в превозното средство, където температурата е по-висока от посочената, то естествено е тяхната температура постепенно да се изравни с околната и да се повиши. Колкото е по-голяма е температурната разлика между тази на плодовете и тази на въздуха в превозното средство, толкова по-интензивен е този процес на изравняване на температурите. При температурите, посочени в протокола на независимия комисар във Великобритания, при което максималната във всеки един ден надвишава 7С и при тази продължителност на превозването на плодовете не е изненадващо състоянието, което е констатирано при проверката и което е показано на снимките.

При положение, че дървеният материал е натоварен с температурата на околната среда, ако е бил с температура доста по-висока от 4С, колкото се твърди, че е била температурата на пресните плодове при натоварването, логично е това да е довело до значително повишаване температурата на плодовете. Все пак става въпрос за юнски температури. Повишаването на температурата неминуемо се е отразило на състоянието им и на тяхното качество. Ако дървеният материал, който е превозван заедно с пресните плодове, е бил предварително охладен до оптималната температура на плодовете, т.е. до 4С, това не би дало отражение на общата температура в превозното средство, при условие, че същото е било херметизирано. В този случай това не би се отразило съществено на тяхното качество. Ако дървеният материал, който е превозван заедно с пресните плодове е бил с висока влажност, това би довело до повишаване на въздушната влажност в превозното средство и естествено е това да се отрази отрицателно на качеството на превозваните плодове. При тази продължителност на превозване от 13.VI.2020 год. до 19.VI.2020 год., т.е.

точно една седмица и при температурите,които са отчитени на термолентата,като минималната е + 4С,а максималната на 18 юни е достигнала +16С, състоянието на плодовете, което се вижда о т снимките не би било по-добро,независимо дали са били превозвани със или без дървен материал.Ягоди,малини, къпини и боровинки в прясно състояние,могат да издържат на превозване на това разстояние,от България до Великобритания,само при стриктно спазване на температурния режим в превозното средство.Според някои източници къпината може да се съхранява около седмица,боровинката до две седмици.Ягодите и малините са с по-кратък срок на съхранение,с цялата условност на тези срокове.Защото за правилното съхранение на плодовете имат значение и редица други фактори,като например нивото на агротехника,степената на тяхната зрялост,в кои часове на деня са набрани,имало ли е роса по време на беритбата,дали са прехвърляни от един съд в друг,за ягодите дали са със дръжки или без дръжки и т.н.Продължителността на превоз и съхранение зависи и от сорта.Няма нормативно изискване при товаренето на плодовете да се състави документ,който да посочва дата и час на брането на плодовете по видове,кога са натоварени и при каква температура.Задължително е обаче,да се посочи температурния режим, при който трябва да се извърши превозването на плодовете.

Вещото лице по назамената съдебно-лесотехническа експертиза инж. Ст. Хр. Б. в заключението си твърди,че съгласно представените фактури и превозните билети,както и от снимките към делото, дървеният материал,който е бил натоварен на 13.VI.2020год. в хладилното ремарке за превоз до Великобритания е фасониран /дъски и греди/.За превоз на фасониран дървен материал не се изисква специализиран транспорт.Той може да се превозва в открити или закрити автомобили.За запазване въздушната влажност на изсушените фасонирани дървени материали при превоз на дълги разстояния,се препоръчва да се превозват чрез закрити е брезент автомобили.Тъй като хладилното ремарке е от категорията на закритите автомобили,няма пречки да се превозва дървен материал в такива ремаркета.Осигурява се защита от валеж на дъжд,само следва да се осигури проветряване на помещението на ремаркетото,при по-продължителен превоз.Не е необходимо хладилния агрегат да работи и поддържа определена температура.Натоварването на въздушно сух фасониран дървен материал в

хладилно ремарке,заедно с натоварени свежи плодове-ягоди,малини,боровинки и къпини,е следвало да бъде охладен предварително до температура от 4С.По този начин хладилния агрегат на ремаркетото има възможност да поддържа зададената температура.Натоварването на въздушно сухия дървен материал в хладилното ремарке направо от оранжерията /без да е охладен/,е довело до затруднения на хладилния агрегат и в ремаркетото се е повишила температурата.Натоварения след това товар от свежи плодове /охладени до температура от 4С/,е попаднал в помещение с по-висока температура и това е довело до появата на конденз по тавана и стените,а дървения материал е поел от въздушната влага.Не е специалист в областта, ще има ли промяна в състоянието на въздушно сухия материал,ако температурата в хладилното ремарке е от 4С и дървения материал е охладен до температура от 4С,но счита,че това е излишен разход за транспортиране на дървен материал с такава температура.Счита,че е недопустимо да се транспортира въздушно сух фасониран дървен материал /дъски и греди/ в хладилно ремарке заедно с пресни плодове /ягоди,малини ,боровинки и къпини/,без да има преграда между двата вида стока.Ако дървения материал е бил мокър при натоварването му в ремаркетото /с температура от оранжерията /, това ще доведе до повишаване температурата в ремаркетото и съответно и температурата на плодовете.Ако дървения материал е бил въздушно сух при натоварването му в ремаркетото /с температура от оранжерията /, това ще даде отражение върху температурата в ремаркетото и съответно и температурата на плодовете.На снимките,направени от независимия комисар от Великобритания,се вижда,че на челата на дъските има мухъл и горните дъски от снимания палет са потъмнели,в резултат на водата,която е капела от тавана на ремаркетото,в резултат на появилия се конденз.

Съдът възприема заключенията на вещите лица по САТЕ,САГТЕ и СЛТЕ изцяло,като компетентно и добросъвестно изготвени,както и неоспорени от страните по настоящето дело.

При така установената фактическа обстановка,която е безспорна,съдът направи следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл.79ал.1,предложение второ ЗЗД във връзка с чл.82 ЗЗД във връзка с чл.373ал.1 ТЗ във връзка с чл.67 ЗАП във връзка с чл.17 от Конвенцията за договора за международен

автомобилен превоз на стоки /CMR/,с цена на иска 51 492.44лв.,представляваща обезщетение за имуществените вреди,понесени от ищеца вследствие на пълното повреждане на превозваната стока-плодове по фактура№177/13.VI.2020год.,собственост на ищеца „ЕУ Плантс“ Лимитед Великобритания,съизмеримо с придобивната цена,която стока е предадена за превоз на ответника с влекач с рег.№СМ 6781 АХ с хладилно ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК по договор за международен превоз на товари CMR от 13.VI.2020год. с изпращач „Еуро Плантс“ЕООД,ведно със законните лихви върху главницата,считано от датата на подаване на исковата молба в съда- 27.X.2020год. до окончателното и изплащане.

Съгласно чл.1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/,ратифицирана с Указ№1143/29.VII.1972год. /ДВбр.61/5.VIII.1977год./,в сила за България от 18.I.1978год.,тази Конвенция се прилага за всеки договор за автомобилен превоз на стоки с превозни средства срещу заплащане,когато мястото на приемане на стоката за превоз и предвиденото място за доставянето и,така,както са посочени в договора,се намират в две различни държави,от които поне една е договаряща страна.Тази конвенция като международен източник на правни норми е влязла в сила за Република България,съгласно предвидените в чл.43§2 от същата условия,поради което следва да намери приложение към възникналите правоотношения по договор за амтомобилен превоз на стоки с международен елемент.Конвенцията е относима към настоящия спор,тъй като страните по делото са обективирали сключения между тях договор за превоз на стоки в съставената съгласно чл.9 от Конвенцията международна товарителница и по този начин са определили приложимото право към възникналото между тях правоотношение.

Безспорно е по делото,че ищецът „Еу Плантс Лимитед“ е еднолично дружество с ограничена отговорност,регистрирано в Обединеното Кралство Великобритания на 1.VII.2004год.,с фирмен№05168121 в Камарата на компаниите по законите на Великобритания и развива търговска дейност,включително търговия с плодове.Третото лице помагач „Еуро Плантс“ЕООДс.Костур,община Свиленград,ЕИК203782284 е българско търговско дружество,което произвежда растителна продукция,включително ягоди,къпини,малини,боровинки и др.,отглеждани в стопанството му край с.Костур,община Свиленград, област Хасково, като притежава и складова

база за съхраняване на селскостопанската продукция с монтирана хладилна инсталация. Не се спори по делото и че през последните три години, ищецът често внасял на територията на Великобритания растения и плодове – ягоди, малини, къпини, боровинки, които закупувал от производителя „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур. А за транспортиране на закупената българска стока, ищецът установил търговски отношения с ответното дружество „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, което извършва международни превози на товари, включително с хладилни ремаркета, които били необходими за превоз на посочената стока.

Безспорно се установи по делото, че на 13.VI.2020 год. „Еуро Планта“ Лимитед“ Великобритания е закупило от „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур плодове, както следва: 1 366 кг ягоди, 628.500 кг малини, 591 кг къпини и 1 067 кг боровинки, всичко на обща стойност 51 492.44 лв., за което е издадена и фактура № 177/13.VI.2020 год. Уговорката между тях била стоката да бъде натоварена в стопанството на продавача „Еуро Планта“ ЕООД в с. Костур, като стоката бъде натоварена в товарния автомобил на ответника-превозвач.

Не се спори по делото, че на 13.VI.2020 год. между ищеца „Еуро Планта“ Лимитед“ Великобритания, като товародател /и получател на стоката/ и ответника „Каролина Ко“ ЕООД гр. Златоград, като превозвач, е възникнало облигационно правоотношение по договор за международен превоз на стоки, на базата на заявка-договор за транспортна услуга и издадената в тази връзка международна товарителница CMR от 13.VI.2020 год. Ищецът-товародател е изпратил формуляр за заявката чрез електронната поща до ответника-превозвач. Подробности във връзка с превоза на товара, страните уточнили в телефонни разговори и чрез Вайбър. Страните се договорили, ответникът-превозвач да достави на ищеца-товародател и получател на стоката, на 17.VI.2020 год., с хладилен транспорт с двама шофьори, като по време на превоза се поддържа температура от +4 °C в хладилното ремарке, до склад на ищеца във Великобритания, на адрес: Мейнор Фарм, Финчамстед RG40 3TS, с 14 палета с плодове, описани във фактура № 177/13.VI.2020 год., от базата на изпращача „Еуро Планта“ ЕООД в с. Костур, община Свиленград, като общата стойност на закупената от ищеца стока е 51 492.44 лв. В изпълнение на договора, ответникът изпратил в базата на „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур товарен автомобил-влекач с рег. № CM 6781 AX, с хладилно ремарке с рег. № CM 0598 EK. Допълнително представител на товародателя указал, че в хладилното ремарке следва да се поддържа температура +4 °C, защото се превозват бързоразвалящи се пресни плодове. Представител на превозвача указал как да се настрои агрегата в хладилното ремарке на температура +4 °C, като стоката била натоварена от 11.30 часа до 21.30 часа на 13.VI.2020 год. и отправена за Великобритания. В ремаркетото най-напред бил натоварен дървен материал-14 палета, а след това са натоварени плодовете в 14 палета.

След потегляне на автомобила, товародателят е поискал

част от стоката да бъде разтоварена на 17.VI.2020год. на адрес: Великобритания, У.Б. Чеймбърс и синове, Оукдийн Фарм, Лийдс Роуд ME17 3LT, за което превозвачът съставил нова международна товарителница CMR, в която шофьорът Милко Пинев, който извършил международния превоз от България за Великобритания, е вписал собственоръчно в графата за изисквания на изпращача „температура +4С“. Съгласно чл.12 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ изпращачът има право да се разпорежда със стоката, включително да поиска промяна на предвиденото място за доставяне или за доставяне на стоката на получател, различен от посочения в товарителницата. Представената с исковата молба втора товарителница CMR с получател „У.Б Чеймбърс и синове“ /W.B Chambers and Sons, Oakdene Farm, Leeds Road, Langley, Maidstone, ME17 3LT/, съставена по искане на ищеца, след потегляне на товара от България, носи оригинален печат и подпис от страна на ответника, посочен като превозвач в същата. В Графата №13 „инструкции на изпращача“ е вписан изискван температурен режим „температура + 4С“. А разпитания по делото свидетел М. П. не отрича, че съдържанието на тази товарителница е попълнено от самия него, включително вписаното в графа №13 изискване на изпращача температурният режим на превоза да бъде 4С. Посоченото е категорично доказателство за знанието на ответника за изискването на ищеца превозът да се изпълни при поддържане на посочената температура. Същото намира потвърждение и в изнесеното от разпитаните по делото свидетели, както и от представените разпечатки от писмената комуникация чрез „Вайбър “ / неоспорена от ответника /, в която е посочено, че превоза следва да се извърши в хладилно ремарке, т.е. ремарке, в което се поддържа определена температура на въздуха за превоз на определени стоки.

Съгласно чл.5 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ товарителницата се изготвя в три оригинални екземпляра, подписани от изпращача и от превозвача. Тези подписи могат да бъдат отпечатани или заменени с печатите на изпращача и превозвача, ако това се разрешава от законодателството на страната, в която се изготвя отварителницата. Първият екземпляр се предава на изпращача, вторият придружава стоката, а третият се задържа от превозвача. В настоящия случай по делото са представени първия и втори екземпляр от първата товарителница, изготвена на 13.VI.2020год. при товаренето на стоката в базата на „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур, като свидетелят Г.П.-шофьор в ответното дружество, който е извършил превоза на стоките от с. Костур до гр. Пловдив, признава, че сам е вписал „рег. №СМ 6781 АХ на влекача, и рег. №СМ 0598 ЕК на хладилното ремарке“, в което е натоварена стоката, като се е подписал. В тази отварителница не са вписани изисквания за температурния режим при превоза на стоката, но от свидетелските показания безспорно се установи, че представител на товародателя е указал, че в хладилното ремарке следва да се поддържа температура +4С, защото ще се превозват бързоразвалящи се плодове, а представител на ответното дружество е указал

как да се настрои агрегата на хладилното ремарке на тази температура.

Като доказателство по делото се представят и втория и третия екземпляр от втората международна товарителница, която е придружавала стоката при превоза от България до Великобритания, и която е изготвена от представителя на превозвача-шофьора М.П., съгласно указанията на товародателя от 15.VI.2020 год., като той е вписал собственоръчно изискванията на изпращача за „температура +4С“ в хладилното ремарке. Въпреки многократните указания на съда, първият екземпляр от втората товарителница, не се представи като доказателство по делото, като той очевидно е задържан от превозвача /по делото се представят двата екземпляра на товародателя и получателя на стоката/. Но в случая това е без значение, защото химизираните екземпляри от товарителницата са с характеристиките на оригиналния /първи/ екземпляр на документа, тъй като механизмът на създаването им е чрез пряко въздействие с пишещо средство върху безиндигова хартия. В този смисъл е и съдебната практика /определение №41/23.I.2018 год. по гр.д. №1742/2017 год. на IV ГО на ВКС/. След като ответникът не изпълни задължението си да представи своя екземпляр от втората товарителница, то съгласно чл.161 ГПК ответникът създава пречки при установяване на истинността на съдържанието на тази товарителница, поради което съдът приема, че не се доказва по делото, че втората товарителница, в която като място на доставяне на стоката е вписан адреса на „Чембърс и синове“ и в която шофьорът М. П., който е изготвил товарителницата, е вписал изискването на изпращача, за „температура +4С“ в хладилното ремарке, да е неистинска.

Договорът за международен автомобилен превоз на стоки е неформален, консенсуален договор, за сключнето на който е необходимо да е налице съвпадане на насрещните волеизявления на съконтрагентите по него относно съществените му елементи-превозваните отвари и навлото. Товарителницата е само доказателствено средство за сключения договор, а не и условие за неговата действителност. Тя няма конститутивно действие, а е необходима за внасяне на яснота в превозните отношения. Това е посочено и в разпоредбата на чл.4 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/-договорът за превоз се установява с товарителница. Липсата, нередовността или загубата на товарителницата не засягат нито съществуването, нито действието на

договора за превоз,който остава подчинен на разпоредбите на тази конвенция.Ето защо съдът счита за неоснователни възраженията на ответното дружество-превозвач,че в заявката-договор за превоз,като стока,която ще се превозва е посочено само „малинови растения“,а не плодове,както и че в заявката не било посочено изискване за автомобила,с който ще се превозва стоката,както и температурния режим,по който ще се превозва стоката.Не било посочено и че ще се превозва дървен материал заедно с плодовете.Възражението е неоснователно,тъй като,както съдът посочи,договорът за превоз е неформален,т.е. няма изискване за писмена форма,в която товародателят да е изготвил заявката за превоз,в която да е посочил всичките си изисквания за превозвания товар. Допустимо е изискванията на изпращача и товародателя към превозвача /както е в настоящия случай/ да бъдат уточнени в телефонни разговори и по вайбър.А с товарителниците /които ответникът не оспорва/ се доказва по делото,че е сключен договор за международен превоз на 14 палета дървен материал и 14 палета плодове /ягоди,малини,къпини и боровинки/ от България до Великобритания от 13.VI.2020год. до 17.VI.2020год.,с изискване на изпращача за „температура от +4С“ в хладилното ремарке,с което ще се превозват плодовете.

Договорът за международен автомобилен превоз на стоки е реална сделка,и за да настъпи неговото действие,освен съгласието на страните е необходимо да се осъществи и едно чисто фактическо действие-предаване на стоката.Международната товарителница е документът,който доказва сключения договор за международен превоз на товари и тя посочва кои са страните по този реален договор.В случая стоката /14 палета фасониран дървен материал-дъски и греди и 14 палета плодове-ягоди,малини,къпини и боровинки/ е натоварена в базата на изпращача „Еуро Плантс“ЕООДс.Костур на влекач с рег.№СМ6781АХ с хладилно ремарке с рег.№0598 ЕК,който е собственост на ответника-превозвач.Това фактическо действие е отразено в международната товарителница,и не се оспорва от страните по делото.

Съгласно чл.8 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ по време на приемане на стоката за превоз, превозвачът е длъжен да провери:1.точността на данните в отварителницата относно броя на колетите,маркировката и номерата им и

2.видимото състояние на стоката и опаковката.Той трябва да мотивира всички възражения,които прави по повод видимото състояние на стоката и нейната опаковка-чл.8ал.2 от Конвенцията.Тези възражения не обвързват изпращача,ако той не ги е приел изрично с товарителницата.Съгласно чл.9ал.1 от Конвенцията товарителницата удостоверява,до доказване на противното,условията на договора и получаването на стоката от превозвача.При невписване в товарителницата на мотивирани възражения от превозвача се презюмира,че стоката и опаковката и са били в добро състояние по време на приемането и за превоз от превозвача и че броят на колетите,маркировката и номерата им отговарят на данните в товарителницата.В настоящият случай ответното дружество-превозвач не е изпълнило тези свои задължения,като не е направило мотивирано възражение относно опаковката на пловодене и тяхното състояние /температура на охлаждане/,както и че заедно с плодовете не може да се превозва дървен материал,и че дървения материал бил влажен.Поради което и съгласно чл.9ал.2 от Конвенцията се презюмира,че стоката и опаковката и са били в добро състояние по време на приемането и от превозвача,че температурата,при която следва да се превозва стоката,е +4С,както и че той не е имал възражение да превозва в едно хладилно ремарке,без преграда,дървен материал и плодове.

Съдът счита тези възражения на ответника и за недоказани.От свидетелските показания по делото безспорно се установи,че боровинките са брани на 12.VI.2020год.,защото имат по-дълъг период на трайност,а ягодите,малините и къпините са брани на 13.VI.2020год.,защото са с по-кратък период на трайност.Установи се и че след набирането им,плодовете са били охлаждани до +3С в складовата база на „Еуро Планта“ЕООДс.Костур,в която е монтирана хладилна инсталация,и така охладени са били натоварени в хладилното ремарке.От заключението на съдебно-агротехническата експертиза безспорно се установи,че опаковката е била подходяща за процесните плодове,а начина им на товарене в хладилното ремарке е правилен,защото плодовете дишат.Вещото лице сочи и че подходящата за превозване на ягоди,малини,къпини и боровинки температура е 2-4С,като не е препоръчително температурата да е 0С или по-ниска,защото това се отразява на вкусовите качества на плодовете.Тези стойности варират в зависимост от вида и сорта на плодовете,поради което режима на съхранение и

транспортиране на плодовете трябва да е съобразен с изискванията на товародателя, като се вземе предвид сортовата структура на съответната партида. Покритието на тарелките с ПВЦ фолио вещото лице смята за правилно решение, защото ако покритието е с ПВЦ мрежа тези плодове могат по-лесно да поемат чужди миризми при превозването, в случая от дървения материал, а може да поемат и остатъчни миризми от предишни товари. Това се отразява на естествените аромати на пресните плодове. Хартиената подложка на дъното на опаковките предпазва плодовете от натъртване и попива отделените сокове. Отворите на тарелките са оптимален брой, за да се осигури излизането от опаковките на отделените при дишането на плодовете газове. В случая опаковките са фиксирани и по начин, с който се осигурява неподвижността на плодовете при транспортиране, защото тяхната структура е деликатна и дори минимални повреди създават условия за развитие на патогенни микроорганизми. Между палетите също има разстояние, за да се осигури свободно движение на охладения въздух в хладилното ремарке.

От свидетелските показания и от заключението на вещото лице по СЛТЕ безспорно се установи, че превозвания дървен материал е бил фасониран /дъски и греди/ и сух, защото се е изсушавал в продължение на шест месеца в специална оранжерия, с покрив, но с отворени прозорци. Не се установи по делото дървеният материал да е бил охлаждадан преди да се натовари в хладилното ремарке. Това са твърдения само на свидетеля Неби Сюнетчиев, който е служител на ищцовото дружество, поради което съдът цени неговите показания съгласно изискванията на чл.172 ГПК, с оглед неговата заинтересованост от изхода на делото. От събраните по делото доказателства се опровергава възражението на ответното дружество, че натоварения за превоз до Великобритания дървен материал бил влажен. Напротив-безспорно се установи, че дървеният материал бил сух, но с висока температура, защото се е намирал в откритата оранжерия при юнски температури, от където е натоварен в хладилното ремарке, което се е охлаждало, но както сочи САТЕ и свидетелите Н. С., Г.П. и Х. Ш., агрегата на хладилното ремарке е бил включен на +4С една на 13.VI.2020год. около 11.00часа, когато автомобила е пристигнал на мястото на товарене на стоката. До 13.00часа, когато е започнало товаренето на дървения материал, хладилното ремарке не е било охладено до 4С, а само до около 15-16С според вещото лице инж.Г.Т.. След което в 19.00часа започва товаренето на охладените до 3С

плодове,като според вещото лице температурата в хладилното ремарке е била по-висока в този час.Това неминуемо е довело до повишаване на температурата на пловодете.

От заключенията на САГТЕ и СЛТЕ безспорно се установи,че не е правилно сух дървен материал да се превозва заедно с плодове в хладилно ремарке,в което се поддържа ниска температура,без преграда между тях.Но както посочи по-горе съдът,превозвачът не е направил мотивирано възражение в товарителниците плодовете да се превозват заедно с дървения материал без преграда между тях.

Съгласно чл.17ал.1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ превозвачът е отговорен за цялостната или частична липса или повреда на стоката от момента на приемането и за превоз до този на доставянето и,както и за забавата при доставянето и.Превозвачът се освобождава от отговорност,когато липсата,повредата или забавата се дължат на грешки на правоимащия,на нареждания на последния,което не е резултат на грешка на превозвача,на присъщ недостатък на стоката или на обстоятелства,които превозвачът не е могъл да избегне,и последиците,които не е могъл да преодолее-чл.17ал.2 от конвенцията.Доказването,че липсата,повредата или забавата са причинени от един от фактите,предвидени в чл.17ал.2 от Конвенцията,е в тежест на превозвача.

Аналогични са и разпоредбите на българското законодателство-съгласно чл.367 ТЗ, с договора за превоз превозвачът се задължава да превози срещу възнаграждение до определено място лице,багаж или товар.Съгласно чл.368ал.1 ТЗ, превозвачът е длъжен да извърши превоза в определения срок,да пази товара от приемането до предаването му,до уведоми получателя за пристигането на товара и да му го предаде в местоназначението.Съгласно чл.370ал.3 ТЗ когато опаковката е явно неподходяща,превозвачът може да приеме товара,ако товародателят заяви писмено,че вредите,които биха настъпили,са за негова сметка.По делото липсва писмено съгласие на товародателя,че вредите които биха настъпили,защото се превозват дървен материал и пресни плодове без преграда между тях,са за негова сметка.И съгласно чл.373ал.1 ТЗ, превозвачът отговаря за изгубването,погиването или повреждането на

товара, освен ако вредата се дължи на непреодолима сила, на качествата на товара или на неподходяща опаковка, ако товародателят е дал съгласие по реда на чл.370ал.3 ТЗ. Или за да възникне основание за отговорността на превозвача за вреди от повреждането на стоката, следва по делото да се установят следните предпоставки: наличието на валиден договор за превоз, повреждането на товара, както и уведомяване на превозвача от товародателя или получателя на стоката в срока по чл.373ал.5 ТЗ/не по-късно от един месец от получаване на товара/.

Безспорно се установи по делото, че на 19.VI.2020 год., около 8,00 часа, товарният автомобил със стоката е пристигнал на първия адрес за разтоварване в Обединеното Кралство- W.B Chambers and Sons, Oakdene Farm, Leeds Road, Langley, Maidstone, ME 17 3LT. При отваряне на хладилното ремарке се усетил полъх на топъл въздух и било установено, че температурата в хладилното ремарке е повече от 20С. При прегледа на палетите с плодове се установило, че всички плодове са мухлясали, горещи и негодни за консумация. При направеното измерване на температурата на плодовете се оказало, че тя е между 15-25 С. За всички тези констатации от страна на получателя на първия адрес- W.B /Chambers and Sons, който е отказал да получи стоката в това състояние, било докладвано на ищеца-товародател, след което камионът с цялата стока потеглил за втория адрес за разтоварване- Manor Farm, Finchampstead RG40 3TS. Възраженията във връзка със състоянието на товара-превозваните плодове, при пристигането му на адреса -У.Б Чеймбърс и снове, Оукдийн Фарм, Лийдс Роуд ME 17 3LT, били отразени и в присъствието на представител на превозвача в изготвената от превозвача втора товарителница CMR. Установи се по делото, че ищецът незабавно уведомил ответника за състоянието на товара при пристигането му на първия адрес -У.Б Чеймбърс и снове, Оукдийн Фарм, Лийдс Роуд ME 17 3LT, за това, че всички плодове са развалени-мухлясали и че хладилната инсталация на товарния автомобил вероятно е повредена, тъй като не е поддържала изискваната температура от 4С и заявил рекламационните си претенции. Тогава ответникът поискал констатациите за състоянието на товара и превозното средство да се извършат в присъствието на независим авариен комисар и негов представител, който да присъства при констатациите на независимия комисар. Проверка на товара е извършена от независимия комисар Джей Макмиланд- директор на JMO Коулити Сървисис Лимитед /JMO Quality Services Limited/ около 15,00 часа на 19.VI.2020 год. в присъствието на шофьора на камиона, пристигналия на място представител на ответника- П.И. и управителя на ищеца. Независимият комисар Джей Макмиланд съставил и подписал документ „ Доклад от експертиза”, в който отразил констатациите си за състоянието на превозваните плодове, фактическото състояние на превозното средство и поддържаната температура в хладилното ремарке, негодността за консумация на превозваните плодове, причините за това и др. Направил и снимки на превозното средство и на превозвания товар, които са приложени към доклада. Ищецът е отразил рекламационните си възражения и претенциите и в международните товарителници, съпътстващи товара. При извършените замервания в хладилното ремарке се установило, че на места температурата е 28С, а в

хладилното ремарке имало дори птиче гнездо.

От заключението на САТЕ безспорно се установи, че хладилното ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК е с валиден АТР №801087/30.IX.2019 год. и е техническо изправно до 30.IX.2021 год. Но обстоятелството, че в него има птиче гнездо сочи, че то дълго време не е било използвано и е било с отворени врати. Това според вещото лице инж. Г.Т. води до намаляване на фреона в агрегата на хладилното ремарке, което поддържа температурата, както и до нарушаване на необходимата херметизация на ремаркетото. Установи се по делото, че от техническа гледна точка поддържаната постоянна температура от 6-7С, при настроен агрегат на 4С, се дължи на неизправна климатична инсталация. Монтирането на датчика, който отчита температурата в хладилното ремарке, на охладителното тяло, според вещото лице е предпоставка за некоректно показание на температурата, която се поддържа в ремаркетото. Освен това от снимките е видно, че е нарушена цялостта на въздуховодите, което е причина за неравномерното охлаждане на товарния отсек в ремаркетото. Поради това охлаждането в ремаркетото е ставало бавно и неравномерно. Тъй като агрегата на хладилното ремарке е бил настроен на 4С една на 13.VI.2020 год. около 11.00 часа, а за охлаждането му до 4С е било необходимо време от поне 8 часа, според вещото лице инж. Т. Ето защо, когато е започнало товаренето на дървения материал в 13.00 часа на 13.VI.2020 год., температурата в хладилното ремарке не е била 4С, а висока, като топлия дървен материал също е допринесъл за повишаване на температурата. Към 19.00 часа, когато са натоварени охладените до 3С плодове, според инж. Т. температурата в ремаркетото още не е била 4С. Поради това температурата на плодовете се е покачила. От представената като доказателство по делото разпечатка от термолентата на ремаркетото, изискуемата съгласно договора за превоз температура от 4С в хладилното ремарке е достигната само в един момент по време на превоза - в 00.00 часа на 14.VI.2020 год. Освен в този момент, в продължение на целия превоз, изискуемия температурен режим от 4С не е спазен, като изисканата от товародателя температура за превоза на плодовете не е достигната в нито един момент, още по-малко е поддържана. Напротив - минимално поддържаната температура средно е била 5-6С, максималната е била средно 16С, или общо средно поддържаната температура е била 6.28С. И както сочи вещото лице - агроном В. при тази продължителност на превоза от 13.VI.2020 год. до 19.VI.2020 год., т.е. една седмица, и при температурите, които са отчитени на термолентата, като минималната е +4С, а максималната на 18 юни е достигнала +16С, състоянието на плодовете, което се вижда от снимките, не би било по-добро, независимо дали са били превозвани със или без дървен материал. Вещото лице твърди, че къпината може да се съхранява около седмица, боровинката до две седмици. Ягодите и малините са с по-кратък срок на съхранение, с цялата условност на тези срокове. Или безспорно се установи по делото, че поради неизправност в агрегата на хладилното ремарке, което не е могло да достигне и поддържа изискуемата от товародателя температура от 4С и поради продължителността на превоза /6 дни/ от 13.VI.2020 год. до 19.VI.2020 год., вместо до договорената дата на доставка - 17.VI.2020 год., повреждането на плодовете е било неизбежно, независимо дали в хладилното ремарке се е превозвал дървен материал или не. Т.е. наличието

на дървен материал в хладилното ремарке, без преграда с превозваните плодове, не е причината на повреждането на плодовете /мухлясали и в повредена структура/. И както правилно е посочил застрахователят „Дженерали Застраховане“ АД гр. София, не се доказва наличие на техническа неизправност в хладилното ремарке, която да се е появила 24 часа след началото на транспорта, която да е довела до неспазване на температурния режим. Напротив – след началото на транспорта, само веднъж, за около два часа, от 00.00 часа до 02.00 часа на 14.VI.2020 год. в хладилното ремарке температурата е била 4С. Във всички останали часове от превоза температурата е била по-висока, което сочи, че неизправността в хладилното ремарке е била налице преди началото на превоза.

Съдът счита за неоснователно възражението на ответника, че извършването на митническата проверка в гр. Кале, Франция, продължила около 5 часа на 18.VI.2020 год., като за определен период от време плодовете били разтоварени в склад на митницата, е формагорно обстоятелство, което го освобождава от отговорност съгласно чл.17 ал.2 от Конвенцията. Извършването на митническа проверка на товара не е формагорно обстоятелство, а рисков фактор, който превозвачът следва да вземе предвид с оглед осъществяваната от него дейност – международни превози на товари и съобразно разпоредбата на чл.302 ТЗ, която изисква грижата на добрия търговец, като дължима грижа при изпълнение на търговските сделки.

От събраните по делото доказателства безспорно се установи, че между страните е бил сключен договор за международен превоз на стоки, с който ищецът е възложил на ответника, в периода от 13.VI.2020 год. до 17.VI.2020 год., да извърши превоз на стоки – 14 палета плодове /ягоди, малини, боровинки и къпини/ и 14 палета фасониран дървен материал /дъски и греди/, от България до Великобритания. В международната товарителница от 15.VI.2020 год. на превозвача да дадени указания превозваната стока да бъде транспортирана при температура от +4С. Установи се по делото, че на 19.VI.2020 год. получателят на стоката – 14 палета плодове, е отказал да я получи, поради лошото качество на плодовете, които са доставени. Въз основа на съвкупна преценка на събраните по делото доказателства съдът приема за доказано твърдението на ищеца, че развалянето на плодовете се дължи на температурните условия, при които е превозвана стоката. Този извод следва от заключенията на вещите лица по САТЕ, САГТЕ и СЛТЕ, и представената разпечатка от термолентата на хладилното ремарке, от което е видно, че за периода от 11.00 часа на 13.VI.2020 год. до 15.00 часа на 19.VI.2020 год. има непрекъсната промяна на температурата, като в повечето случаи тя е била по-висока от +4С. Оптималната температура за превоз на пресни плодове – ягоди, малини, къпини и боровинки, на дълги разстояния е 3-4С, като измененията на температурата в голяма степен влияе върху качеството им. Вещото лице агроном сочи, че температурата може да варира с няколко градуса, до температурни разлики до 16-20С са недопустими. За качеството на плодовете има значение състоянието им преди натоварването, като безспорно се установи, че те са били охладени преди натоварването до 3С.

С оглед на установените по делото факти съдът приема, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника-превозвач за цялостната повреда на плодовете. Ответникът не ангажира убедителни доказателства за наличието на предпоставките на чл.17ал.2 от Конвенцията за освобождаването му от отговорност, в какъвто смисъл е изложил твърдения, доказателствената тежест за което съгласно чл.18ал.1 от Конвенцията е негова.

Страните не спорят, че стойността на повредената стока е 51 492.44лв., по фактура №177/13.VI.2020год., издадена от продавача „Еуро Планта“ ЕООД с. Костур на купувача „Еу Планта Лимитед“ Великобритания.

По гореизложените съображения съдът ще следва да уважи изцяло предявения иск с правно основание чл.373ал.1 ТЗ и чл.17ал.1 от Конвенцията, като размерът на обезщетението за причинените вреди се изчислява със стойността на стоката на мястото и времето, когато е била приета за превоз, а тя съгласно фактура №177/13.VI.2020год. е 51 492.44лв.. Ето защо ще следва да осъди ответника да заплати на ищеца стойността на повредената стока, в размер на 51 492.44лв., ведно със законните лихви, считано от датата на подаване на исковата молба в съда-27.X.2020год. до окончателното и изплащане.

На основание чл.78ал.1 ГПК ще следва да се осъди ответникът да заплати на ищеца съдебните разноски по делото в настоящата съдебна инстанция, в размер на 4 160.00лв., съгласно списъка по чл.80 ГПК.

По гореизложеното и на основание чл.79ал.1, предложение второ ЗЗД във връзка с чл.82 ЗЗД във връзка с чл.373ал.1 ТЗ и чл.17ал.1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА “КАРОЛИНА

КО“ ЕООД гр. Златоград, ЕИК115625432, представлявано от управителя Ас. Х. В. да заплати на „ЕУ ПЛАНТС ЛИМИТЕД“ Великобритания, с фирмен №5168121, представлявано от управителя Сл. Ст. Сл. сумата 51 492.44лв. /петдесет и една хиляди четиристотин деветдесет и два лева и четиридесет и четири стотинки/, представляваща обезщетение за имуществените вреди, вследствие на пълното повреждане на превозваната

стока-плодове по фактура №177/13.VI.2020 год., собственост на ищеца „ЕУ Планта“ Лимитед Великобритания, която стока е предадена за превоз на ответника с влекач с рег. №СМ 6781 АХ с хладилно ремарке с рег. №СМ 0598 ЕК по договор за международен превоз на товари CMR от 13.VI.2020 год. с изпращач „Еуро Планта“ ЕООД, ведно със законните лихви върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда- 27.X.2020 год. до окончателното и изплащане, както и 4 160.00 лв./четири хиляди сто и шестдесет лева/ съдебни разноси по делото в настоящата съдебна инстанция.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните по делото пред ПАС!

Съдия при Окръжен съд – Смолян: _____